

Memo

memonummer	160603-66	
datum	7 juli 2016	
aan	K. Steur	Provincie Zeeland
van	R.J. Buijs	Buijs Eco Consult B.V.
Kopie	J. Rijk-Vermue	Provincie Zeeland
Project	Recreatieverdeelweg Scharendijke	
projectnr.	160603	
betreft	quicksan woning Weelweg 5	

Inleiding:

De verkeersstroom naar de Noordzeekust en oevers van de Grevelingen wordt met het laatste stuk rond Scharendijke geleid. De huidige t-splitsing bij camping Duin en Strand wordt vervangen door een rotonde. De rondweg volgt dan zuidelijk de waterloop en sluit aan op de Weelweg. De rijbaan komt parallel te liggen aan de Weelweg. De oude Weelweg wordt omgebouwd tot fietspad. Hiertoe dient de bestaande woning (Weelweg 5) te wijken. De provincie Zeeland heeft Buijs Eco Consult gevraagd een quickscan uit te voeren naar de natuurwaarden (metname potentie voor vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen) van de woning. Dit onderzoek is benodigd vanuit het wettelijk kader Flora- en faunawet (zie bijlage 1).

Methode:

Op 3 juni is de woning bezocht, de weersomstandigheden waren goed 15 graden, windkracht 2, vrijwel geheel bewolkt. Er is waargenomen van 19.00 tot 0.00 uur. Met behulp van een endoscoop zijn kieren en enkele boomholtes in de voortuin visueel geïnspecteerd.

Resultaten:

Vleermuizen

In de aanwezige bebouwing (Zie figuur 1 tot en met 5) zijn geen vaste rust en verblijfplaatsen aangetroffen van de zwaarder beschermde soortgroep vleermuizen. De bebouwing is hiervoor ook beperkt geschikt doordat het is opgetrokken uit een steensmuur (er is geen spouwmuur aanwezig). Voor vleermuizen is de gevelbeplating (zie fig. 3) mogelijk wel interessant als dagverblijf. Vleermuizen kunnen hier achter kruipen. Inspectie met endoscoop en zaklamp gaven geen indicatie voor vleermuisverblijf (geen aanwezigheid of strontjes waargenomen). In een aantal bomen rondom de woning zaten rottingsgaten en een spechtenhol. De rottingsgaten bleken niet diep genoeg voor vleermuisverblijf en er liep ook water uit. Het spechtenhol (wrs. grote bonte specht) is visueel geïnspecteerd met endoscoop en hierbij zijn geen aanwezigheid of sporen (strontjes) aangetroffen. Tijdens zonsondergang is de gevelbeplating en het dak geïnspecteerd op uitvliegende vleermuizen, deze zijn niet waargenomen.

In de tuin en rond de woning werd na zonsondergang (vanaf 22.15) gefoerageerd door een enkele dwergvleermuizen die rondom de woning en boven het gazon aan het jagen waren. Zij kwamen vanaf de rotonde (zie fig. 1) en volgden hierbij de beplanting aan de overkant van de weg. Het kraamverblijf bevindt zich waarschijnlijk ergens in Scharendijke. Het plangebied vormt echter geen essentieel foerageergebied in de omgeving zijn voldoende vergelijkbare en bereikbare structuren voor vleermuizen aanwezig.

Vogels

Tijdens het terreinbezoek zijn geen huismussen en gierzwaluwen aangetroffen (of sporen daarvan in de vorm van oude nesten of ontlasting). De woning is ook slecht bereikbaar voor beide soorten en worden daarom ook niet verwacht. Het spechtenhol van vermoedelijk grote bonte specht was niet in gebruik. In de omgeving zijn voldoende alternatieve nestbomen voor deze soort aanwezig, het verdwijnen van deze wilg zorgt hierdoor niet voor negatieve effecten voor deze soort.

Figuur 1 Ligging plangebied

Figuur 2 Schuurtje

Figuur 2 aansluiting schuur op woonhuis

Figuur 3 beplating aan gevelzijde woonhuis

Figuur 4 Voorgevel met voortuin (in de wilg rechts zit een spechtengat)

Figuur 5 rottingsgaten in boom achterhuis

Conclusie en aanbevelingen:

In de woning zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen van jaarrond beschermde vleermuizen en vogels. Door de beperkte geschiktheid voor deze soorten is vervolgonderzoek niet noodzakelijk.

Aanbevolen wordt om de wilg in de voortuin voor het broedseizoen te kappen om te voorkomen dat er vogels (o.a. grote bonte specht, pimpel- of koolmees) in gaan broeden. Het zelfde advies is ook van toepassing voor de rest van de beplanting in de tuin.

De gevelbeplating is door warmtewisselingen (kunststof) niet geschikt als kraamverblijf en winterverblijf voor vleermuizen, maar kan eventueel wel als dagverblijf (na uitvliegen kolonie) worden gebruikt.

Voorafgaand de sloop wordt geadviseerd om de gevelbeplating (zie fig. 5) een week voorafgaand de sloop deels te strippen (onder en boven) zodat er tocht ontstaat en eventueel achterblijvende vleermuizen die daar theoretisch dagverblijf kunnen hebben deze locatie mijden. Hierdoor voorkom je dat er individuele exemplaren sneuvelen tijdens de sloop. Dit risico is er alleen in de vleermuis actieve periode (dus van april tot en met oktober).

Bijlage 1 Wettelijk kader

Hieronder volgt een algemene beschrijving van de Flora- en faunawet.

De Nederlandse natuurwetgeving

De Nederlandse natuurwetgeving valt uiteen in gebiedbescherming en soortbescherming. De gebiedbescherming is geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998 en omvat de Natura 2000-gebieden. In de Natura 2000-gebieden zijn de beschermde natuurmonumenten evenals de gebieden met de status Vogel- en/of de Habitatrichtlijn-gebied (Voorheen Speciale Beschermings Zones, SBZ's) opgenomen.

Globaal kan worden gesteld dat de gebiedsbescherming gericht is op de bescherming van de waarden waarvoor een gebied is aangewezen. Deze bescherming is gebiedsspecifiek, maar kent wel de zogenaamde externe werking. Dat wil zeggen dat ook handelingen buiten het beschermde gebied niet mogen leiden tot verlies aan kwaliteit in het beschermde gebied.

De soortbescherming is opgenomen in de Flora- en faunawet. Deze wet omvat ook de bescherming van Habitatrichtlijnsoorten buiten de aangewezen Natura 2000-gebieden. Deze bescherming geldt overal in Nederland, ook in de beschermde gebieden. De soortbescherming kent geen externe werking. Projecten worden getoetst aan de directe invloed op beschermde waarden binnen de grenzen van het projectgebied. Conform deze wet is de initiatiefnemer bij ruimtelijke ingrepen verplicht op de hoogte te zijn van mogelijke voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Vanuit deze kennis dienen plannen en projecten getoetst te worden aan eventuele strijdigheid met de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet.

Flora- en faunawet

Onder de werking van de Flora- en faunawet vallen circa 1.000 dier- en plantensoorten. Alle inheemse zoogdieren (m.u.v. de huismuis en zwarte en bruine rat), vogels, amfibieën, en reptielen zijn beschermd. Tevens hebben een aantal planten, vissen, insecten en ongewervelden een beschermde status. Voor de in het wild voorkomende planten en dieren geldt de algemene zorgplicht (art. 2).

Volgens de Flora- en faunawet mogen beschermde dier- en plantensoorten niet worden verwond, gevangen, opzettelijk worden verontrust of gedood. Voortplanting- of vaste rust of verblijfplaatsen mogen niet worden beschadigd, vernield of verstoord. Beschermde planten mogen op geen enkele wijze van hun groeiplaats worden verwijderd of vernield. De verbodsbepalingen van de wet staan vernoemd in onderstaand kader.

Verboden handelingen met betrekking tot beschermde planten

- Artikel 8: Het plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op een andere manier van de groeiplaats verwijderen van planten
- Artikel 13: Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van planten

Verboden handelingen met betrekking tot beschermde dieren

- Artikel 9: Het doden, verwonden, vangen of bemachtigen van dieren. Het met het oog op bovenstaande doelen opsporen van dieren
- Artikel 10: Het opzettelijk verontrusten van dieren
- Artikel 11: Het beschadigen, vernielen, uithalen wegnemen, verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren
- Artikel 13: Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van dieren

De werkingsfeer van de Flora- en faunawet is niet beperkt tot of gerelateerd aan speciaal aangewezen gebieden, maar geeft soorten overal in Nederland bescherming.

In artikel 75 van de Flora- en faunawet worden de ontheffingsmogelijkheden weergegeven. Op 23 februari 2005 is de Algemene Maatregel van Bestuur m.b.t. artikel 75 van de Flora- en faunawet in werking getreden.

Middels deze AMvB wordt onder bepaalde voorwaarden een algemene vrijstelling geregeld van de ontheffingsplicht van de Flora- en faunawet. Deze vrijstelling geldt voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig gebruik en bestendig beheer en onderhoud voor bepaalde (algemeen voorkomende) soorten. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het plangebied. In de AMvB worden hiertoe verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime AMvB:

Voor deze soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten is daarom geen ontheffing nodig. Wel geldt ten aanzien van deze soorten de zorgplicht, die eveneens van de Flora- en faunawet uitgaat. Soorten die vallen onder de vrijstelling betreft onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals algemene muizen- en spitsmuizen, de egel, konijn en mol, ree en vos, algemene amfibiesoorten, waaronder de bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander en plantensoorten als grasklokje en gewone dotterbloem.

Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime AMvB:

Voor de soorten van tabel 2 van AMvB is bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht, indien gewerkt wordt volgens een door het Ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode. Ontbreekt een dergelijke gedragscode, dan dient ontheffing aangevraagd te worden, welke wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort' (lichte toets). Daarnaast geldt ook voor soorten van tabel 2 de algemene zorgplicht.

Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de habitatrichtlijn en bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime AMvB:

Voor soorten van tabel 3 geldt het zwaarste beschermingsregime en is bij ruimtelijke ontwikkeling geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht, ook niet met een gedragscode. Voor deze soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd, welke aan drie criteria wordt getoetst (zware toets): er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Daarnaast geldt ook voor soorten van tabel 3 de algemene zorgplicht. Tot dit beschermingsregime horen o.a. alle vleermuissoorten, de das, verschillende amfibiesoorten waaronder rugstreeppad en kamsalamander en vissoorten waaronder de grote modderkruiper.

Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in tabel 1 t/m 3; alle vogels zijn in Nederland gelijk beschermd. T.a.v. vogels geldt, dat werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord verboden zijn.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling wanneer gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Ontbreekt een dergelijke gedragscode dan dient formeel een ontheffing te worden aangevraagd. Voor broedvogels wordt echter geen ontheffing verleend waarbij als voorwaarde wordt gesteld dat broedvogels niet verstoord mogen worden tijdens het kwetsbare broedseizoen; dit mede in het kader van de algemene zorgplicht die ook voor vogels geldt.

Daarnaast zijn rust- en verblijfplaatsen van een aantal in Nederland kwetsbare vogelsoorten jaarrond beschermd. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in vijf categorieën, waarbij de nesten van categorie 1 tot en met 4 jaarrond beschermd zijn en categorie 5 alléén tijdens de broedperiode. Hierbij geldt echter dat wanneer ‘zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden’ dat rechtvaardigen, ook de nesten van categorie 5 soorten jaarrond beschermd kunnen zijn. Voor deze soorten is daarom vaak ook inzicht nodig in de rust- en verblijfplaatsen in het plangebied en de omgeving.

De onderscheiden categorieën zijn:

Categorie 1

Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, ook buiten het broedseizoen gebruikt worden als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil);

Categorie 2

Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing of biotoop zijn. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus);

Categorie 3

Nesten van vogels, zijnde géén koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing zijn. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk);

Categorie 4

Nesten van vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil);

Categorie 5

Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (voorbeeld: boerenzwaluw, groene specht en torenvalk).

Zorgplicht

Voor alle beschermde soorten, dus ook voor soorten die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht geldt de 'algemene zorgplicht' (art. 2 Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat initiatiefnemer passende maatregelen moet nemen om schade aan beschermde soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

De kwetsbare perioden voor de verschillende soortgroepen zijn niet allen gelijk. Als 'veilige' periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half augustus tot half november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en diersoorten als vleermuizen, overige zoogdieren en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Indien een locatie in die periode bouwrijp wordt gemaakt, kan daarna gedurende het winterseizoen en het daarop volgende voorjaar probleemloos worden gewerkt.

Indien vooraf bekend is dat de werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen de kwetsbare perioden van de soorten, is het zaak ervoor te zorgen dat het gebied tegen die tijd ongeschikt is als leefgebied voor die soorten. Zo kan bijvoorbeeld vegetatie gedurende het groeiseizoen kort gemaaid worden, zodat er geen vogels gaan broeden en het tegen de winter ook ongeschikt is voor kleine zoogdieren of amfibieën die in winterslaap gaan. Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermde soorten worden waargenomen dienen maatregelen genomen te worden om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te voorkomen (bijvoorbeeld wegvangen en verplaatsen of terreindelen af te zetten en het werk ter plaatse stil te leggen). Ecologische begeleiding kan hierin voorzien